

Narodowe Forum Muzyki

Przestrzeń dla piękna

26

października 2017

czwartek

19:00

NFM, Sala Kameralna

Powrót do Itaki

Łukasz Długosz – flet

Agata Kielar-Długosz – flet

Andrzej Jungiewicz – fortepian

Program:

Antonio Vivaldi (1678–1741) *Concerto g-moll RV 103*

I Allegro mà cantabile

II Largo

III Allegro non molto

Franz Doppler (1821–1883) *Duettino hongrois op. 36*

Rafał Augustyn (*1951) *Matrimonium* na dwa flety i fortepian

Wojciech Widtak (*1971) *Widnokreęgi* na dwa flety i fortepian

Ferruccio Busoni (1866–1924) *Duet e-moll op. 43* na dwa flety i fortepian

Jules Demersseman (1833–1866) *Duo brillant na tematy z Wilhelma Tella* na dwa flety i fortepian

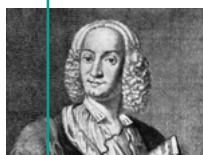
[90']

Zamówienie utworów Rafała Augustyna i Wojciecha Widtaka dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Kolekcje” – priorytet „Zamówienia kompozytorskie”, realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca.

instytut muzyki i tańca

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Współorganizator: Fundacja Pięta Esencja

A. Vivaldi

W. Widtak

F. Busoni

Fletowe inspiracje

Artur Bielecki

Program dzisiejszego wieczoru otwiera muzyka Antonia Vivaldiego, słusznie uważanego za mistrza barokowego koncertu. Skomponował kilkadziesiąt dzieł w tym gatunku, stosując różnorodne obsady, konwencje oraz wzorce formalne. Szczególne znaczenie w tej grupie utworów mają koncerty fletowe. Vivaldi brał pod uwagę różne odmiany tego instrumentu. Większość koncertów dla flecistów napisał na flet poprzeczny (wł. *flauto traverso*), niektóre zaś na flet prosty. Za życia kompozytora flet poprzeczny zaczął gwałtownie wypierać flet prosty. Utwór, którego wystuchamy, to *Concerto g-moll RV 103*, w oryginale przeznaczony na flet prosty, obój i fagot. Reprezentuje on typ *concerto da camera*, a więc koncert kameralny na niewielką liczbę instrumentów, bez orkiestry. *Concerto g-moll* składa się z trzech części, ma zatem formę charakterystyczną dla twórczości Vivaldiego. Szczególnie część pierwsza to muzyka o niezrównanym uroku; na uwagę zasługuje też błyskotliwy i efektowny finał.

Podczas dzisiejszego koncertu będziemy mieli możliwość usłyszeć najnowsze utwory kompozytorów współczesnych. Będą to: *Matrimonium* wrocławianina Rafała Augustyna oraz *Widnokręgi* Wojciecha Widłaka, twórcy związanego z Krakowem. Oba dzieła zostały 14 października 2017 r. prawykonane w Nowym Domu Sztuki w Radziejowicach w ramach koncertu zorganizowanego z inicjatywy Lecha Dzierżanowskiego, który kieruje Fundacją Piąta Esencja. Dzisiejszego wieczoru w Narodowym Forum Muzyki utwory te zostaną zaprezentowane po raz drugi.

Matrimonium to jedna z najnowszych kompozycji Rafała Augustyna, napisana w ramach zamówienia Instytutu Muzyki i Tańca. Jest ona częścią większego pomysłu sprzed kilku lat – idei napisania serii utworów dla małżeństw muzyków, którzy są zaprzyjaźnieni z kompozytorem. Autor brał pod uwagę kilka par znanych w środowisku.

Jednak dzieło, które zabrzmiało podczas tego koncertu, nie opisuje żadnego konkretnego małżeństwa, a zwłaszcza państwa Długoszków, choć z myślą o nich zostało napisane. Jest to raczej zarys pewnej trajektorii „stosunków międzyludzkich” w ich dotychczasowych i górach, podobieństwach i różnicach, wielkości i małości, i wszystkim, co jest pomiędzy. „Cykliczność” w porównaniu z poprzednimi pięcioma utworami w serii ma stosunkowo niewielkie znaczenie, choć podział czasu na odcinki jest istotny. Jak powiedział

sam kompozytor: „Utwór pragnę dedykować Agacie i Łukasowi Długoszm. Niech mi zatem Andrzej Jungiewicz wybaczy pominięcie: nie chodziło mi tutaj o *ménage à trois* w jakiegokolwiek postaci, nawet artystycznej. Fortepian jest bowiem nie tyle osobą, ile – by tak rzec – personifikacją »elementu obiektywnego«, w tym czasie, a jakże – cyklicznego”.

Wojciech Widłak o swojej kompozycji wypowiada się następująco: „*Widnokręgi* na dwa flety i fortepian to utwór skomponowany latem 2017 r. na zamówienie Fundacji Piąta Esencja, specjalnie dla duetu flecistów: Łukasza Długosza i Agaty Kielar-Długosz. Pisząc go, inspirowałem się przede wszystkim specyficznym zestawieniem dwóch jednobrzmiących instrumentów, ściśle ze sobą powiązanych, podejmujących muzyczny dialog między sobą oraz tworzących – w duecie – przeciwwagę dla partii fortepianu, w której kluczowe znaczenie mają rezonans i wybrzmienie. Dźwiękowe linie, kręgi, spirale składają się na wieloodcinkową, zróżnicowaną ekspresyjnie narrację”.

Ferruccio Busoni był twórcą o wielu talentach, który w muzyce przetomu XIX i XX w. odegrał znaczącą rolę. Do historii przeszedł nie tylko jako kompozytor (autor m.in. niezwyklego koncertu fortepianowego, z udziałem chóru w finale), lecz także jako wielki pianista. Był również dyrygentem, pedagogiem i – co szczególnie ważne – muzycznym myślicielem, formułującym wyraziście swoje poglądy estetyczne. Jego zasługą było zwrócenie uwagi na problem „nowej klasycyzacji” w muzyce XX w. Istotny dla niego był stosunek do tradycji muzycznej, którą szanował i w której potrafił czerpać. Odegrał niemałą rolę w formowaniu się dwudziestowiecznego neoklasycyzmu. Osobnym tematem jest sztuka pianistyczna Busoniego – artystę powszechnie uważa się za jednego z największych mistrzów fortepianu w historii. Swoje doświadczenia, zarówno pianistyczne, jak i kompozytorskie, ciekawie połączył w całym szeregu transkrypcji oraz opracowań dzieł innych kompozytorów. Spośród wielu różnorodnych utworów Busoniego tego wieczoru usłyszymy jego kompozycję młodzieńczą – pochodzący z 1880 r. *Duet e-moll op. 43* na dwa flety i fortepian.

Do typowej dla XIX w. tradycji utworów wirtuozowskich nawiązuje *Duo brillant na tematy z Wilhelma Tella* na dwa flety i fortepian. Autorem tej kompozycji jest Jules Demersseman – przedwcześnie zmarły francuski flecista i kompozytor. Jest to rodzaj fantazji inspirowanej znaną operą Rossiniego. To dość znacznych rozmiarów dzieło wymaga od flecistów znakomitej

techniki. Nie jest jednak przytłoczone nadmiarem wirtuozerii, co świadczy o dobrym artystycznym smaku francuskiego kompozytora. Analogiczną obsadę – dwa flety i fortepian – ma *Duettino hongrois* (*Duettino węgierskie*) Franza Dopplera. Doppler należał do rodziny muzyków o polskich korzeniach; urodził się we Lwowie, a naukę muzycznego rzemiosła rozpoczął u swojego ojca. Tak skutecznie, że już w wieku trzy-nastu lat zadebiutował w Wiedniu jako wirtuoz fletu. Doppler był także cenionym kompozytorem i dyrygentem. Nie poprzestawał na wirtuozowskim repertuarze fletowym, którego przykładem jest właśnie *Duettino hongrois*. Zamieszkał w Budapeszcie, gdzie z powodzeniem wystawiał swoje opery pisane dla węgierskiego Teatru Narodowego (jest m.in. autorem opery *Beniowski*). Taneczne i pełne uroku *Duettino* to jeden z przykładów zainteresowania kompozytora muzyką węgierską.

Łukasz Długosz

Łukasz Długosz został uznany przez krytyków za „jednego z najwybitniejszych flecistów swojej generacji”. Jest absolwentem Hochschule für Musik und Theater w Monachium, Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse w Paryżu oraz Yale University w New Haven. Zwyciężał w wielu prestiżowych, międzynarodowych konkursach, m.in. w Paryżu, Monachium, Odense i Viggiano. Występował w takich salach, jak Carnegie Hall w Nowym Jorku, Musikverein w Wiedniu, Konzerthaus w Berlinie, Gewandhaus w Lipsku oraz Philharmonie München, pod batutą m.in. Z. Mehty, J. Levina, K. Pendereckiego, J. Kaspzyka, H. Rillinga i J. Maksymiuka. Za wybitne osiągnięcia otrzymał szereg prestiżowych nagród w kraju i za granicą. W styczniu 2010 r. artysta zadebiutował z London Symphony Orchestra.

Agata Kielar-Długosz

Ukończyła z wyróżnieniem Akademię Muzyczną w Krakowie w klasie fletu Z. Kamionki, a następnie Hochschule für Musik und Theater w Monachium pod kierunkiem A. Adorjána. Jest laureatką wielu konkursów fletowych m.in. w Uelzen, Padwie, Ovadzie, Timișoarze oraz Viggiano (III nagroda w VI Międzynarodowym Konkursie Fletowym). Jako solistka oraz kameralistka występuje w Polsce, w wielu krajach Europy oraz w USA. Była członkinią Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, współpracowała również z Münchener Kammerorchester i Bach Collegium München. Od 2007 r. pracuje na stanowisku asystenta w klasie fletu Z. Kamionki w Akademii Muzycznej w Krakowie.

Andrzej Jungiewicz

Jest absolwentem klasy fortepianu J. Stompla oraz kameralistyki M. Szwajger-Kutakowskiej i U. Stańczyk w Akademii Muzycznej w Katowicach. Obecnie jest wykładowcą w macierzystej uczelni, uczy także w Zespole Szkół Muzycznych w Katowicach. Nagrywał dla radia i telewizji, brał udział w rejestracji licznych płyt CD. Występował na wielu festiwalach. Dokonał prawykonania muzyki najnowszej. Jako kameralista współpracuje z wieloma wybitnymi muzykami w kraju i za granicą. Jest akompaniatorem na licznych kursach mistrzowskich prowadzonych przez J. Kotnowską, J. Mrozika, G. Olkiewicza, Ł. Długosza, M.M. Koflera, Ph. Bernolda, A. Adorjána, P.-L. Grafa, M. Nastasiego, J. Balinta, B. Steuera, Th. Martina, D. Waltera i I. Olkiewicza.

Łukasz Długosz, Agata Kielar-Długosz, Andrzej Jungiewicz, fot. archiwum artystów

Organizator:

NFM – Instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Sponsorzy:

